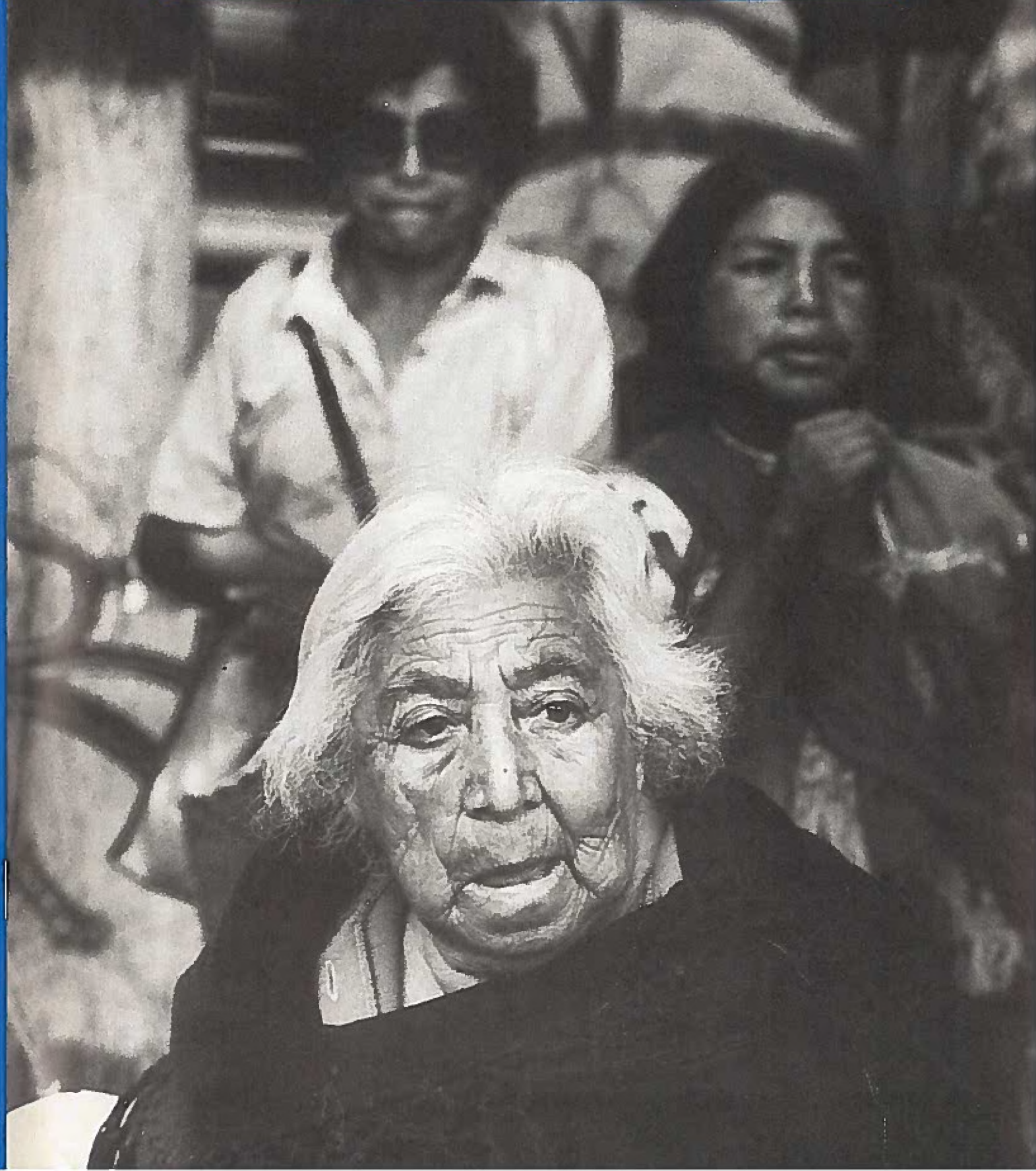

CHILE BULLETINEN

Nr 1/89

Årg 17

Pris 10 kr

Redaktion:

Rosemarie Andersson, Margareta Björling
Ingvar Enghardt, Ulrika Johansson och
Jonas Ljungstedt

Ansvarig utgivare: Margareta Björling

Tryckeri: Tryckop, Stockholm

Pressläggning: 15 februari 1989

Omslagsfoto: Thomas Gustafsson
Kvinnor i Mexiko

Prenumerationspris: 50 kronor för 4 nr
(Myndigheter och institutioner: 70 kr)
Betala på pg 504 88-6, Chilebulletinen.
Stödprenumerat: 100 kronor

Medlemskap i Chilekommittén inkluderar prenumerat på Chilebulletinen. Betala 150 kr på pg 88 72 33-5 (100 kronor för studerande och pensionärer)

Adressändringar sändes till Chilekommittén, Box 622, 101 28 Stockholm

CHILEKOMMITTEN

Adress: Box 622, 101 28 Stockholm
Telefon: 08/40 53 04
Besöksadress: Solidaritetshuset, Barnängsgatan 23

Chilekommitténs målsättning är att politiskt och materiellt stödja motståndskampen i Chile. Insamlade medel går oavkortat till motståndskampen inne i Chile.

Chilekommitténs plattform:

Stöd det chilenska folkets kamp för socialism!
Bekämpa imperialismen! Stöd motståndet -
Bojkotta diktaturen! Frige de politiska
fångarna! Stöd arbetarrörelsen i Chile!

Chilekommitténs insamling
Pg 65 39 28 - 2

Chilekommitténs verksamhet
(solidaritetsarbetet i Sverige)
Pg 88 72 33 - 5

BLI MEDLEM I CHILEKOMMITTEN !

Sätt in 150 kronor på pg 88 72 33 - 5
(100 kr för studerande och pensionärer)
Skriv »medlem» på talongen och ange
från vilket nummer du vill ha Chile-
bulletinen.

INGEN DEMOKRATI ÄN!

Militärkupp i Paraguay, diktatorn Stroessner störtas efter 35 år och de nya makthavarna lovar utlysa allmänna val.

De flesta länder i Latinamerika har numera civila demokratiskt valda regeringar ... vilket definitivt inte innebär att det börjar ordna upp sig med problemen på kontinenten! Militärregimerna som installerade sig på 60- och 70-talen gjorde det för att sätta stopp för folkliga rörelser med självklara krav på rättvisa.

Demokratin i Latinamerika kommer alltid att vara bräcklig så länge som militären tillåts ha starkt inflytande och de sociala klyftorna fortsätter att vara skriande stora. Som exempel: Colombia brukar betecknas som en demokrati, men det är det knappast fråga om när flera hundra politiska vänsterledare har mördats av paramilitära grupper bara det senaste året. Likaså är skuldbördan ett hot mot demokratin, regeringarna tvingas att genomföra en åtstramningspolitik som förhindrar en sund social utveckling.

I Chile är demokratiseringen på gång, en process som måste fortsätta. Men ... än så länge är Chile en diktatur. Pinochet sitter kvar trots nederlaget i folkomröstningen, och den odemokratiska konstitutionen från 1980 gäller fortfarande.

Därför är det bra att Konsum i Stockholm, på sin extrastämma i januari, beslöt att fortsätta sin bojkott av chilenska varor. Mindre bra är däremot svenska regeringens beslut att införa visumtvång för chilensare. Att utlokalisera den svenska asylberedningsbyråkratin till diktaturens Chile kommer knappast att göra det lättare för politiska flyktingar som snabbt måste fly från landet.

För att demokratin ska kunna segra och därefter utvecklas, såväl i Chile som i övriga Latinamerika, är det nödvändigt att sociala folkrörelser av olika slag är starka. Chilekommittén har sedan flera år tillbaka stött projekt för folklig organisering på basplanet i Chile. Den internationella solidariteten är, även om den inte är avgörande, mycket betydelsefull.

Stöd Chilekommitténs insamling pg 65 39 28 - 2

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3. Valen i december – ett minerat fält
5. Hot mot Vicarian
6. Kvinnotribunal fördömer Pinochet
7. Ge visum åt politiska fångar!
9. Fortsatt fruktbojkott
10. De berättar om terrorn i Colombia
13. Bergens tysta folk – fotoreportage
17. Dagbok: Chile dec – jan
18. Patriotiska Fronten Manuel Rodriguez
20. Galeano: Om bankirers jonglörskonster
22. Nyheter & kommentarer
24. Index Chilebulletinen 1988

VALEN I DECEMBER ETT MINERAT FÄLT

Ett intensivt år väntar i Chile.
Mycket står på spel. Det gäller att se till
att diktaturen får så små spelytor som möjligt
kvar efter valet i december.
1989 är förvisso politikernas år.
Men folkrörelsernas krav på förbättringar
blir en ständig utmaning.

– Låt oss enas som bröder för att inte bli förslavade, sjunger sånggruppen Quilapayún vid tredje inropningen. Det är deras första konsert i Chile sedan 1973. In i det sista har de värt sig för de »politiska teman» som publiken vill höra och identifierar sig med.

Just den sången spelades upp från en knastrande grammofonskiva vid det allra första solidaritetsmöte som Chilekommittén anordnade 1973.

Då var det gripande dramatiskt. Chileambassadören i Stockholm, Luis Enrique Délano, personlig vän till Neruda och partikamrat med Quilapayún på den tiden, grät så axlarna skakade den dagen i slutet av september på Asö Gymnasium på Söder i Stockholm.

Todo cambia

Mycket har hänt under dessa mer än 15 år. Neruda avled kort efter militärkuppen, Délano ersattes av en juntaambassadör och flyttade själv till Mexiko (där han avled några år senare), Quilapayún förblev i exil fram till i september förra året och har under tiden ändrat politisk färg. Denna första turné i Chile under alla dessa år inför en entusiastisk men ack så krävande publik är kanske deras största eldprov sedan -73.

Foto: Fortin Mapocho

Det var »folket» som säkrade Nej-segern den 5 oktober och de folkliga organisationerna är beredda att försvara den.

► Julio Numhausen, sångare och kompositör till bl a »todo cambia», »allt förändras», en av signaturmelodierna bland dagens chilenska ungdom, har också fått bekräftat att allt både förändras och finns kvar. När några tusen barn sjöng med Julio på Teatro Cariola i december, då knöts historia och nutid ihop på ett nästan magiskt sätt. Det finns många liknande exempel.

Politik har under många år varit ett fullt ord och de politiska partierna har levit en undanskymd tillvaro i förföljelsens tecken. Nu har politiken och partierna återupprättats. Chile har på några månader politiserats, i både positiv och negativ bemärkelse.

Visst är det positivt att se politikerna i TV igen (bara ibland), att det bildats en samlingsinstans där de 17 oppositionspartierna försöker ena sig i grundläggande frågor, att partierna måste ut på gator och torg för att samla tillräckligt med namnunderskrifter för att skriva in sig som partier. Etc ...

Mindre positivt har det varit att se

också bli klart vilka som ställer upp som kandidater i riksdagsvalet. Deputeradekammaren består av 150 delegater och senaten av 26. Det paktas och görs allianser för högtryck för närvarande. I mars – då de sociala organisationerna och fackföreningsrörelsen varje år inleder den folkliga mobiliseringen efter stiltjen under sommaren – ska politikerna vara färdiga med sina interna överläggningar.

Det förefaller idag högst osannolikt att diktaturen går med på författningsändringar före valet. Juridiskt innebär det att Pinochet och militären i praktiken fortsätter att styra landet efter 1990. Det är på politisk väg de så nödvändiga reformerna i grundlagen kan åstadkommas.

För att uppnå konstitutionella förändringar behöver oppositionen kontrollera 3/5 av kongressen. Den enighet som säkrade segern i folkomröstningen måste återupplivas för att en sådan kontroll skall uppnås. Andan är inte den-

minärt talat om att den ekonomiska modellen, med betoning på exportindustrin, i stort sett kommer att behållas av en demokratisk regering. Det innebär fortsatt social utslagning, arbetslöshet, växande sociala klyftor, vilket i sin tur bäddar för sociala protester. Folket har inte väntat på demokratin i så många år för att sedan se det mesta förbli oförändrat.

Repressionen och de många övergreppen på de mänskliga rättigheterna är ett annat tema för studie- och arbetskommissioner. Här har MR- (Mänskliga Rättighets) organisationerna fått större gehör för sina krav på rättvisa och straff efter att sanningen om brotten kommer fram. Politiker och MR-förkämpar arbetar för närvarande sida vid sida för att utarbeta konkreta förslag och arbetspro-

Quillapayún möttes av en entusiastisk och krävande publik vid sin första turné i Chile efter 15 år i exil.

Foto: Elias Padilla

gårdagens politiker putsa av dammet och i det närmaste riva ut ögonen på varandra i jakten på makt och positioner. Inom det till synes städade och eniga kristdemokratiska partiet förekom det så många skandaler i samband med de interna valen ått det ett tag såg ut som om partiet skulle delas.

På en del interna PPD-möten sägs det enligt en del deltagare att hälften av alla medlemmar ställer upp som kandidater till ledande poster inom partiet. Det kvot-system som på UP-tiden ibland hade förödande konsekvenser och under diktaturen förkastats som arbetsmetod är nu på modet igen. De folkliga organisationerna undrar kritiskt om politikerna »glömt bort folket» efter folkomröstningen.

Normalt är februari semestermånad då politiker och andra vilar ut för att ta sats inför »det nya året» som arbetsmässigt börjar i mars. I år verkar det inte bli någon semester. Oppositionspartierna skall tillkännage ett preliminärt regeringsprogram i början av februari. Det måste

samma idag som månaderna före oktober. Men den kanske kan förändras (läs förbättras) under de kommande månaderna. Oppositionen måste på nytt legitimera sig inför folket. De interna splittringarna har bidragit till motsatsen.

Valrörelsen är på många sätt ett minerat fält med många fallgropar. Efter den 5 oktober har det inom flera sektorer utannonserats privatisering av statliga företag före 1989 års utgång. Om privatiseringsplanerna skulle genomföras – t ex av den statliga TV-kanalen – står den demokratiska regeringen inför ett praktiskt taget utsålt land. Då blir det storföretagarna och de transnationella bolagen som ännu mer än nu kommer att styra Chiles framtid.

Bedömare anser att det knappast är troligt att allt som utannonserats verkligen hinner privatiseras under året. Samma bedömare menar att åtminstone Centralbanken kommer att vara i privata händer före valet.

Det arbetas för närvarande för högtryck för att i olika arbetskommissioner och rådgivande kommittéer utarbeta konkreta programförslag i olika frågor.

En ekonomisk kommission har preli-

gram kring dessa punkter. Om förslagen kommer att kunna genomföras beror till syvende og sidst på hur militären reagerar. Denna fråga är en het potatis i de förhandlingar som pågår. En observatör kanske ändå vågar ställa visst hopp till att det sker förändringar och uppremsningar på detta område.

Ett intensivt år väntar

1989 kommer att bli ett intensivt år i Chile. Det är mycket som står på spel. Det gäller att se till att diktaturen får så små maktytor kvar som möjligt efter valet. Gråzonerna hos den nya demokratiska regeringen blir förmodligen många. Det är viktigt att inte ha övertro till vad nästa regering kan och vill åstadkomma av förändringar. På samma gång är det viktigt att folket genom sina organisationer ställer krav och begär definitioner. Detta är politikernas år. Måtte bara inte folkrörelsen och de sociala organisationerna hamna i bakvatten.

– Det var folket som säkrade NEJ-segern, är ett konstaterande vi ofta hört efter den 5 oktober.

– Politikerna har inte rätt att överge oss nu, lyder den andra delen av samma konstaterande. Det är och blir en utmaning under hela 1989.

Santiago, 27 januari 1989
MARIA ERIKSDOTTER

Hot mot Vicarian

Namnunderskrifter samlas in för att protestera mot beslutet om husundersökning.

*Vattenkanoner mot demonstranter inför den väntade husundersökningen.
Foto: Revista Solidaridad*

Hoten mot La Vicaria de la Solidaridad, katolska kyrkans organisation för hjälp åt förtryckets offer, tillspetsas. Militäråklagaren vill göra husundersökning för att få tillgång till alla register. Där finns namnen på tusentals chilensare som sökt medicinsk eller juridisk hjälp, där finns samlat femton års vittnesmål om diktaturens förtryck.

Upprinnelsen är ett attentat mot en brödbutik 1986. En av La Vicarias läkare behandlade en sårad man, och en advokat hjälpte honom med det juridiska. Läkaren och advokaten fängslades, men är nu fria mot borgen. Militäråklagaren har hela tiden använt sig av deras »hjälp till en terrorist» för att komma åt La Vicaria.

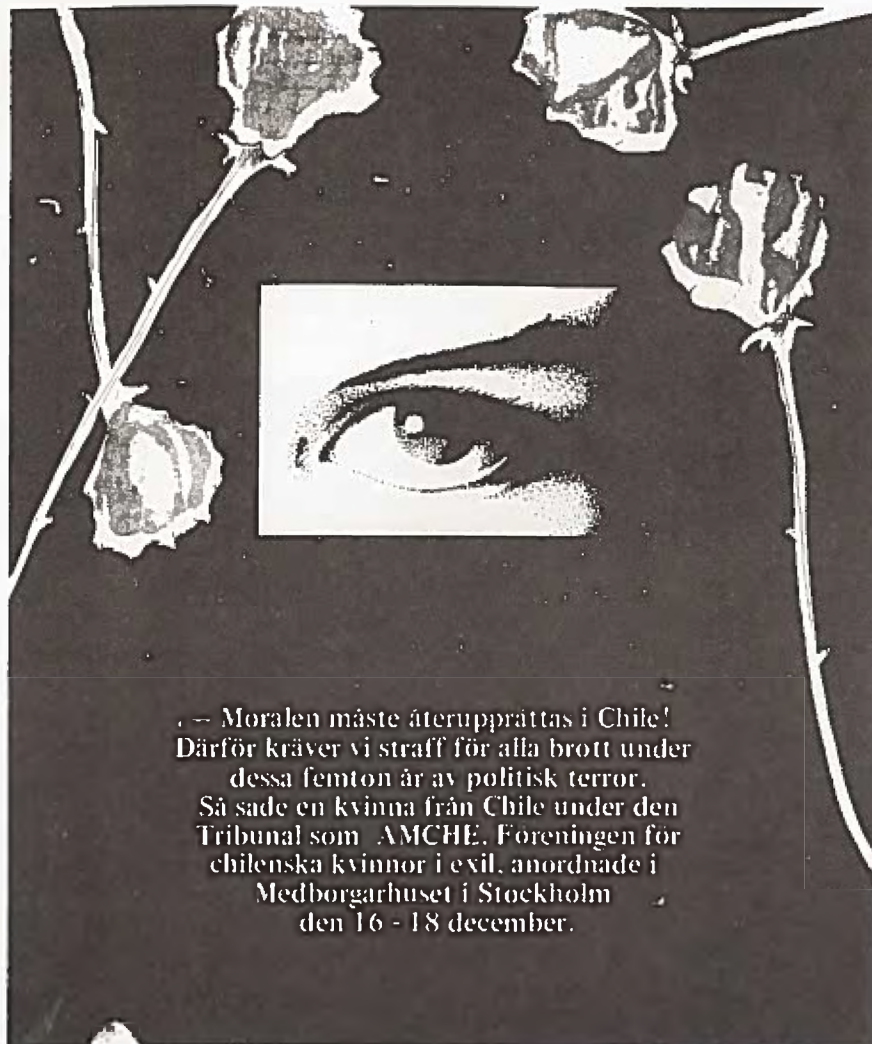
Men en militärdomstol förklarade, överraskande, att åklagaren gick för långt, att åtgärderna mot La Vicaria inte var nödvändiga i processen rörande attentatet mot brödbutiken, utan att de vidtogs med syftet att komma åt olika register inom La Vicaria.

Senare upphävdes detta beslut. Högsta Domstolen gav militäråklagaren rätt att undersöka vad han ville angående La Vicaria. Sedan början av året har man befarat en husundersökning och berett sig på att möta den.

Ett stort antal organisationer har tagit stöduttalanden och hjälpte till att samla namnunderskrifter på gatorna runt om i hela landet. En dag när man väntade att husundersökningen skulle verkställas samlades många människor på torget utanför La Vicarias kontor. Polisens vattenkanoner dök då upp och torget stängdes av.

Husundersökningen har i skrivande stund uppskjutits. Men hotet kvarstår! □

”Vi kräver straff!”

— Moralen måste återupprättas i Chile!
Därför kräver vi straff för alla brott under
dessa femton år av politisk terror.
Så sade en kvinna från Chile under den
Tribunal som AMCHE, Foreningen för
chilenska kvinnor i exil, anordnade i
Medborgarhuset i Stockholm
den 16 - 18 december.

— Det var en fredag eftermiddag och min man och jag låg hemma och vilade, då det plötsligt bankade hårt på dörren.

När jag öppnade stod där ett tjugotal män, alla med pistoler eller automatgevär skjutklara. En del var civilklädda, andra hade uniform. De trängde sig in. Knuffade omkull mig, så att jag slog huvudet i väggen och sedan fortsatte de in i sängkammaren. Jag hörde bara en rad skott och ljudet av krossat glas. Sedan grep de mig och drog ut mig på gatan och kastade in mig i en bil. Allt hade skett på några sekunder.

— Reportrar från TV-Nacional var redan där för att filma en »terrorist-gömma», men det finns inget sådant i vårt hem. Men min man var död, och jag såg honom aldrig mer ...

Kvinnan där framme vid podiet griper efter näsduken, och vi känner alla starkt med henne, en vanlig kvinna från Chile. Vi har hört fasansfulla berättelser förut men inte alltid haft offret framför oss. Nu står hon där, liten och tård, och vittnar vid tribunalen.

Inés Diaz sväljer gråten och fortsätter:

— De stannade säkert en timma och vräkte ut alla våra tillhörigheter på gatan. De stal vad de ville ha. Ovanför smattrade en helikopter runt. Sedan körde de mig till en polisstation för identifiering och därefter till den militära åklagaren för att förhöras.

— De satte mig sedan i ett fängelse i vår stad Valdivia, där det bara fanns män. Där fick jag sitta i isoleringscell. Jag var gravid i sjätte månaden.

— Jag frågade militärdomaren, varför de inte kunnat gripa Pepe, min man, på ett civilicerat sätt. Han bodde ju i sitt hem. Varför mörda honom? Vad anklagar ni honom för? Inget svar ... Mot mig ändrade de hela tiden anklagelserna, men de kunde aldrig bevisa, att jag gjort något brottsligt.

— Efter en tid flyttades jag till en kvinnoavdelning i fängelset tillsammans med vanliga fångar. Där fick jag stanna i två månader. Fångvaktarna hetsar de vanliga fångarna att trakassera de politiska fångarna som »terrorister». Men kvinnorna här förstod snart att jag var falskt anklagad och hjälpte mig att göra en vagga för mitt väntade barn.

Frisläppt

— På sjukhuset föddes Javiera, min lilla dotter, som nu är fyra år gammal.▶

► Det var ett svårt ögonblick, när läkarna talade om, att hon var rörelsehandikappad. Vad jag skulle ha behövt min mans ömma och kärleksfulla ord i den stunden ...

– Genom påtryckningar från studentorganisationer, kyrkan och mödrakommittéer släpptes jag för att vårda mitt barn. Men jag har avskedats från mitt arbete som lärarinna, därför att polisen och CNI, säkerhetspolisen, har stämplat mig som »terrorist». Någon mödrapenning existerar inte heller i Pinochets Chile.

Massaker

– Samma dag som de mördade min man, berättar Inés, så dödade de ytterligare två ungdomar i Valdivia, två i Santiago, en i Los Angeles och tre i Concepción. Detta var en planerad massaker. Hur kunde annars Pinochets TV-team från Santiago vara närvarande? Santiago ligger 80 kilometer från Valdivia ... Men de hittade inga andra vapen i vårt hem än dem som poliserna hade med sig.

Inés Díaz är nu medlem av Föreningen av anhöriga till politiskt avrättade. Medlemmarna är till 99 procent kvinnor. Föreningen bildade de i november 1987 både för att orka leva vidare och för att kämpa mot Pinochets terrorregim, för att kräva rättvisa och demokrati i Chile.

– Det tjänar inget till att bara brännmärka brotten mot våra mänskliga rättigheter, säger Inés, om inte det politiska systemet ändras radikalt och därmed de ekonomiska och sociala strukturerna, så att rättigheterna kan förverkligas. Också rättsväsendet måste demokratiseras och bli självständigt från regeringen.

Aldrig amnesti

– Vi kräver att de brott som diktaturen begått under alla dessa år skall betraktas som brott mot mänskligheten, som inte kan preskriberas eller få amnesti. Våra mänskliga rättigheter kan aldrig få bli en fråga för politiska kompromisser.

– Vi har anmält mer än 800 brottfall, med namnen på förövarna, exakt tid och plats för brotten. Men regimens domstolar har benådat samtliga eller bara avskrivit fallen. De människor som avrättats är en del av vårt folk: studenter, arbetare, yrkesutövare, präster, hemmafruar, kvinnor och barn.

Vill rättvisa

– Vi kommer inte att vila i vår kamp förrän rättvisa har skipats i Chile. Det är nödvändigt att det blir rättegång och straff för dem som gjort sig skyldiga till politiska brott, så att vi på nytt kan lägga grunden till moral och rätt i landet. Nu talar kristdemokraterna om att en framtida regering bör ge »ersättning åt de efterlevande». Vi vill inte ha pengar, vi vill ha rättvisa!

INGVAR ENGHARDT

Ge visum

åt politiska fångar!

»Frihet för alla politiska fångar omedelbart!». Detta är ett krav som reses allt starkare i Chile. »Bort med dödsstraffet!» är ett annat lika självklart krav som den internationella opinionen måste ställa sig bakom.

Med kraft framhölls det vid en kulturfest som Stödskommittén för de politiska fångarna i Chile och deras anhöriga anordnat i Stockholm på FN-dagen för de mänskliga rättigheterna.

Chilebulletinen talade med Eva Herrera representant för ANFPF, anhörigkommittén i Chile, som var på besök i Sverige.

Sedan i augusti 1985 sitter Eva Herrerars två söner Horacio och Marcelo i fängelset Cárcel Pública i Santiago. Av CNI anklagas de för att ha sprängt bomber utanför polismuseet respektive utanför USA:s konsulat. Rättegångarna sker inför lyckta dörrar och utan att advokaten har sett anklagelseakten.

Eva räknar upp 38 fängelser i detta långa land. Enligt ANFPF:s lista skall det finnas 387 manliga och 46 kvinnliga politiska fångar, eller totalt 433. (Av dessa har 10 stycken dödsstraff hängande över sig, 9 har livstidsdom, 6 har 20 år, 17 har 15 år och ytterligare 17 har över tio års straff. 48 fångar, varav fyra kvinnor, har straff överstigande fem år. Men det stora flertalet hålls fängslade utan dom.)

Hur är förhållandena i fängelserna?

– Fruktansvärda, säger Eva. I Cárcel Pública är cellerna på 2 x 3 meters golvyta. De var ju avsedda för två personer, men man klämmer in tre, fyra. För sysselsättningen måste fångarna själva sörja. Många sysslar med skomakeri eller konsthantverk. Eftersom verkstadsutrymmena är otillräckliga måste de flesta även arbeta inne i sina celler.

Egen matållning

– Allt material kommer utifrån genom kyrkliga Vicaría eller genom de anhöriga som också står för försäljningen. Av de

En cell i Cárcel Pública, teckning utförd av f.d. politisk fånge.

- här medlen går en tredjedel till familjen, en tredjedel till att köpa mat och en sista tredjedel till politiska aktiviteter.

Fängelset håller alltså inte med mat?

– Nej, efter ett förgiftningsförsök mot de politiska fångarna för några år sedan, beslöt fångarna att laga all mat själva.

Hur förhåller sig kyrkorna?

– Katolska Vicaría och evangelistiska FASIC liksom Röda Korset bidrar vid behov med pengar till material och resor åt behövande anhöriga. Vi kan också som anhöriga hålla våra möten i kyrkorna. Vi är tacksamma för deras stöd.

Och de politiska partierna och facket?

– Förenade vänstern (IU) ger oss naturligtvis allt moraliskt stöd. Men när vi bad om stöd hos kristdemokraterna sade de, att de skulle »studera frågan». Till slut ockuperade vi deras huvudkontor i centrum av Santiago. Det där kom aldrig ut i pressen av någon anledning .... CUT (chilenska LO) stödde oss redan i sin resolution vid grundandet i augusti '88. Där kräver de att alla politiska fångar skall släppas omgående.

Vilka är era främsta krav?

– Just detta; »frihet för alla politiska fångar omedelbart!» Som ett av vittnena på Tribunalen, Alicia Lira, sade: »För var dag som de politiska fångarna tillbringas i fängelse berövar vi dem liv». Bort med terrorislagen, bort med dödsstraffet, civila istället för militära domstolar, hälsovård åt politiska fångar.

Psykisk tortyr

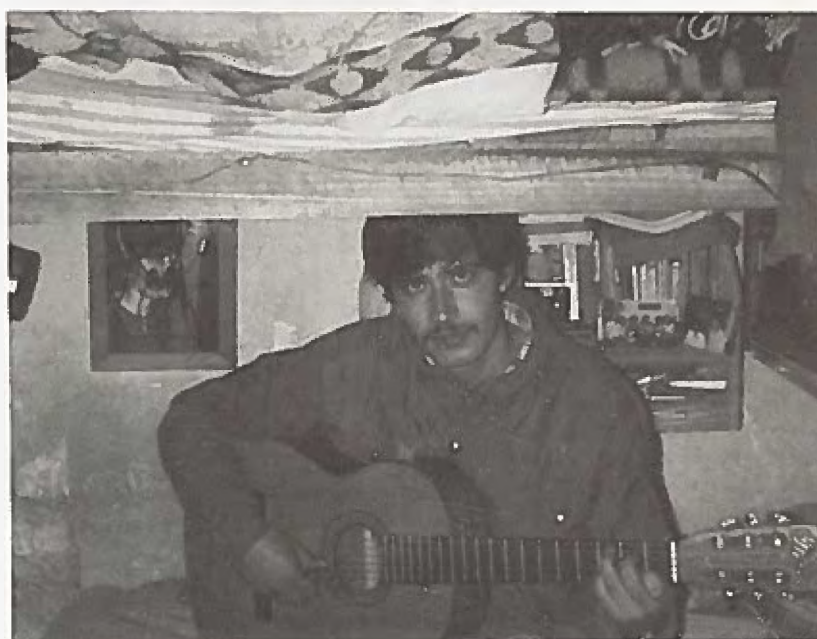
Vi har två fångar som behöver omedelbar medicinsk vård: Patricia Roi Jonas, som arresterades den 2 juli 1984 av CNI. Det var mitt i natten. De gav henne en spruta av något gift och satte henne i isoleringscell. Där fick hon lyssna till inspelningar, som påstod att hennes tre söner hade döts i »sammandrabbningar» med polisen. Som följd av detta lider hon av svår schizofreni och fobier. Ibland vägar hon inte ens tala med sina närmaste. Hon har tappat allt håret. Hon behöver vård, men inte på ett sinnessjukhus, det skulle vara ännu värre. Nu finns hon i kvinnofängelset Santo Domingo. Ären 1976-78 bodde Patricia i Sverige.

Vägras vård

Den andra kamraten heter Pedro Mella Contreras och sitter i Valdivia-fängelset. Han arresterades i september 1986 anklagad för »vapeninnehav». Pedro lider av hudcancer. Regimen vägrar ge honom medicinsk vård. Röda Korset utverkade justitieministeriets tillstånd att han kunde lämna landet »inom en månad». Det är naturligtvis omöjligt att

Eva Herreras söner i Cdrcei Pública: Marcelo Rodriguez (överst i mitten) och Horacio Rodriguez (under).

ordna alla formaliteter inom en månad. Kanada fick en förfrågan om asyl, men det kom ett nekande svar med hänvisning till att hans juridiska ställning var »oklar». »Om Ni frias från anklagelsen, skall vi ta Er ansökan under nytt övervägande...» Hur kan någon vänta sig sådant av Pinochet? Det är cynism! Pedro Mella nekas också frihet mot borgen. Under tiden förvärras hans tillstånd alltmer.

Hur kan vi svenskar stödja de politiska fångarna i Chile?

– Sverige är ju i år (1989) medlem av FN:s särskilda kommission för de mänskliga rättigheterna och bör ha möjlighet att agera.

Ge visum!

Sverige bör också ge visum åt politiska fångar och bojkotta Chile ekonomiskt.

– På basplanet kan ni skriva protester, köpa konsthantverk av de politiska fångarna, adoptera en politisk fånge. Fackföreningar kan till exempel utrusta en verkstad för fångarna.

– Situationen för de politiska fångarna är explosiv. De är en gisslan som kan offras när som helst. Nyligen fick vi till ANFP ett brev undertecknat av »Nationella fronten för dödens husarer», en dödskvadron alltså. Eva rücker mig en kopia. »Nu gäller inte längre öga för öga utan 10 för 1» står det. »Minns ni de 300 liken i El Fronton?» (peruansk fängelseö). »Vi har en lång lista på er kommunister och vi har långa armar. Död åt kommunismen!».

Den som vill stödja ANFP, de politiska fångarna och Föreningen av anhöriga till politiskt avrättade kan vända sig till ANFP, Representation i Sverige, Box 681, 101 29 Stockholm eller till Chilekommittén.

INGVAR ENGHARDT

Chilebulletinen 1/89

Fortsatt fruktbojkott!

Fortsatt fruktbojkott över druvsåsongen -89!
Det blev det indirekta resultatet vid Konsum Stockholms extrastämma i februari - där Chilebojkotten var en extrafråga utöver huvudfrågan, att anta nya stadgar för föreningen.

I juni i fjol beslöt Konsum Stockholms ordinarie årsmöte (stämma) att bojkotta varor från Pinochet-diktaturen.

Beslutet togs emot styrelsens önskan.

Styrelsen hävdade att beslutet hade fattats vid sen tidpunkt av ett fåtal stämmodeltagare och ville därför ha beslutet prövat vid den planerade extrastämman nu i februari.

I praktiken ville styrelsen att beslutet skulle rivas upp.

Dels ansågs det inte klart att oppositionen i Chile ville ha en bojkott, dels skulle en druvbojkott ge ICA m fl konkurrensfördelar gentemot Konsumbutikerna.

Mot styrelsens förslag om upprivande la stämmodeltagarna fram två alternativa förslag.

Dels att besluta om fortsatt bojkott till efter det nya presidentvalet i Chile i höst, det vill säga i praktiken till årsstämman våren 1990.

Dels att bordlägga frågan till ordinarie årsstämma nu i vår.

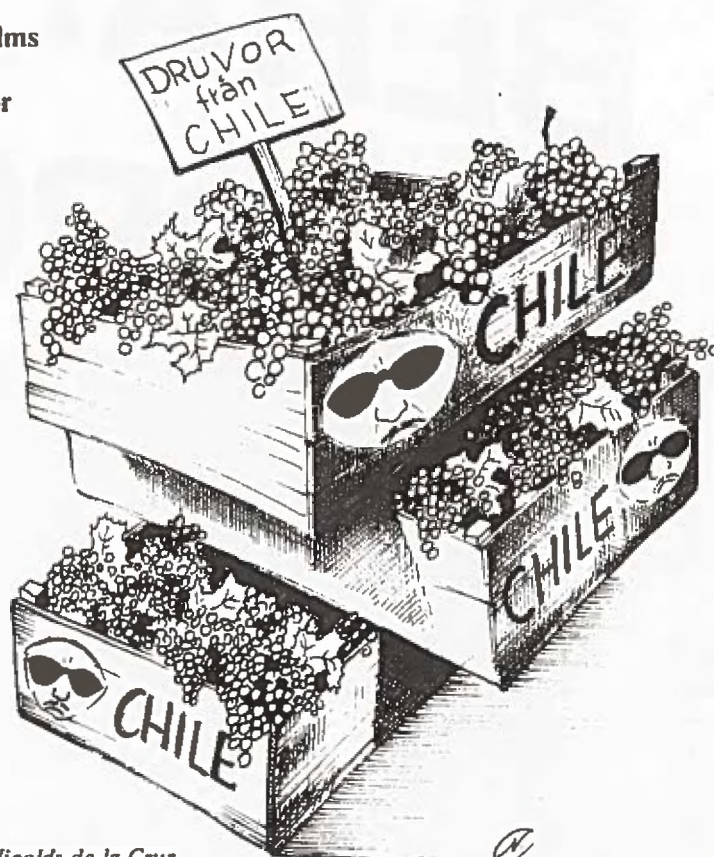
Detta tredje förslag segrade. Det innebär att Konsum Stockholm inte säljer någon Chilefrukt förrän tidigast i slutet av maj, dvs sedan Chiles druvmarknad i Sverige i praktiken är slut för året.

AIC-information

Styrelsen förordade alltså omröstningen, trots att man hade förberett väl för ett annat resultat.

Redan före extrastämman hade motionskrivarna (Lena Werleman från Ny-näshamn med flera) inbjudits av styrelsen till ett informellt möte med Margareta Grape-Lantz, chef för AIC. Arbetarrörelsens Internationella Centrum.

På styrelsens inbjudan fick hon också informera extrastämmans deltagare före omröstningen. Margareta Grape-Lantz gav en historisk återblick av Chiles demokratiska utveckling och redogjorde också för intrycken under höstens folkomröstning i Chile. Där var hon själv tillsammans med bl a Rune Molin, LO, bland observatörerna.

Ill: Nicolds de la Cruz

Mitt intryck är att vare sig den politiska oppositionen eller fackföreningarna vill ha en fruktbojkott just nu, menade Margareta Grape-Lantz. Däremot ett kortvarigt lossningsstopp, som påtryckning för att få juntan att återta beslut om internförvisning mot chilenska fackföreningsledare. Valutgången visade den politiska oppositionens styrka. Det är en demokratisk process igång nu, som går framåt även om Pinochet fortfarande sitter kvar vid makten.

Inför extrastämman hade de chilenska organisationerna i Sverige tackat för den pågående fruktbojkotten och framhållit vikten av sådana aktioner även i dagens läge då, trots oppositionens seger i folkomröstningen, Pinochet sitter kvar vid makten.

För exilvänstern i Sverige underlättas propagandarbetet av en bojkott, men för dem jag talat med i Chile verkar

inte en bojkott ha någon större effekt på den aktuella kampen för demokrati, säger Margareta Grape-Lantz.

Men vilka formella redskap har egentligen oppositionen att verka genom? genmälde stämmodeltagarna. Om vi återtar bojkottbeslutet nu kan det uppfattas som att vi ger legitimitet åt det förtryck som fortfarande råder i Chile!

Det senare argumentet ledde majoriteten av stämmodeltagarna att rösta för bordläggning av frågan om Chilebojkott. Det vill säga i praktiken en fortsättning av bojkotten minst fram till ordinarie stämma i maj.

Nu finns alltså möjlighet också för vanliga Konsum-medlemmar att delta i Chilediskussionen i samband med val av delegater på distriktsstämmorna i april.

GÖSTA NYDREN

DE BERÄTTAR OM TERRORN I CO

Foto: Jocke Nyberg

Carlos, Gonzalo och Boris – alla tre har de varit en hårsman från döden, utsatta för mordförsök av den colombianska extremhögerns lejda mördare, s k sicarios. Nu försöker läkarna på regionsjukhuset i Linköping dem nytt liv.

Colombia är det nya flyktinglandet för Sverige. Våldet har nu nått sådana proportioner att många politiskt och fackligt aktiva med vänsteråsikter tvingas fly.

– Tidigare kunde man undkomma dödsskvadronerna och de lejda mördarna genom att flytta från en stad till en annan inom Colombia. Men den interna exilen fungerar inte längre. Dödsskvadronernas nät har blivit finmaskigare, säger Jaime Corena, vice ordförande i den legala, politiska vänsterfronten Unión Patriótica, UP, som drabbats allra hårdast av dödsskvadronernas veritabla utrotningskampanj mot alla former av opposition till vänster om etablissemang.

UP bildades 1986 med Kommunistpartiet som ledande kraft och insisterar på att försöka bryta det politiska monopolet som de bägge traditionella politiska partierna, liberaler och konservativa, upprätthåller.

Folkvalda

Fronten ställde upp i de allmänna valen 1986. De fick tre platser i parlamentet och vann en rad borgmästarposter runt om i landet. För militären och högerextremistiska företagare och

Boris Avila, Carlos Gomez och Gonzalo Restrepo på regionsjukhuset i Linköping.

COLOMBIA

jordägare är UP bara gerillagruppern FARC:s förlängda arm och därmed lovligt villebråd i deras lika beslutsamma som fasansfulla projekt: att fysiskt eliminera gerillans och vänsterns såväl aktiva medlemmar som passiva sympatisörer. 1987 mördades UPs partiledare Jaime Pardo Leal och sedan dess har ytterligare cirka 300 medlemmar mördats.

Jaime Corena och ytterligare fem av UPs totalt sju styrelseledamöter valde i december att tillfälligt lämna Colombia efter en serie nya mordhot. Bara UPs internationella sekreterare, Alvaro Salazar, måste stanna kvar eftersom han skadades vid ett attentat i Bogotá i mitten av december.

Dramatisk flykt

Corena besökte bland annat Sverige för att berätta om det kritiska läget i sitt hemland och träffa landsmän som under dramatiska former och hals över huvud flydde sitt hemland efter mordförsök och/eller mordhot.

Två av dem var Carlos Gomez och Gonzalo Restrepo, bägge studentledare från Medellín, som kom till Sverige i december och omedelbart togs in på regionsjukhuset i Linköping. Sedan i somras låg där Boris Avila, konstnär från Bucaramanga och rullstolsbunden efter ett mordattentat 1987.

Dagarna före jul anlände bonden Carlos Robles med sin familj från det lilla samhället Yondó i provinsen Antioquia. Carlos Robles var sedan kommunalvalen i mars 1988, *consejal*, kommunfullmäktigeledamot, och representerade en lokal koalition dominerad av vänstern. Han utsattes för två mordattentat och har flera kulor i ryggraden efter det sista, i juli i fjol. Efter en svar tid på ett av de sämsta statliga sjukhusen i Bogotá fick han hjälp att komma till Sverige.

Bonden Carlos Robles har utsatts för två mordattentat.

När Chilebulletinen träffar honom på sjukhuset är hans allmäntillstånd dåligt och han orkar bara berätta brottstycken om det som hänt.

– Jag är bonde till yrket och tillhör Frente Común i Yondó. Vi är en politisk och facklig allians som kämpar för fred och för våra rättigheter. Vi har få skolor i Yondó och i de som finns saknas lärare eftersom de flytt efter mordhot. Många bönder i området har tvingats bort från sina ägor av Ecopetrol (oljebolaget). De har tvingats emigrera till städerna och sällat sig till horden av arbetslösa.

Två mordattentat

– Jag har sett många av mina kamrater dödas och visst hade jag själv blivit mordhotad flera gånger. Okända typer kom hem till oss och sa att jag skulle lämna området, annars skulle de ta livet av mig. Men tiden gick utan att något hände. Den 7 maj förra året högg två okända personer ner mig med kniv. Och den ... få se nu (hustrun fyller i datumet, den 11 juli) sköt de mig när jag satt på bussen på väg hem till byn.

– Därför ligger jag nu här med skador som verkar vara permanenta. Jag är tacksam för att jag fick komma till Sverige och fick möjlighet att i massmedia berätta lite om det svåra livet i Colombia. Vem som ligger bakom attentaten? Sannolikt är de som utförde dem ledda av regeringen, av militären. Ingen utredning har gjorts och ingen har gripits.

Foto: Jocke Nyberg

Så långt Carlos Robles berättelse.

Nya flyktingar

Sedan intervjun gjordes (i slutet av december) har nya colombianska flyktingar kommit till Sverige.

Folkrörelseambassadören på utrikesdepartementet i Stockholm, Anne-Marie Sundin verkar få rätt när hon efter ett besök i Colombia i november yttrade:

– Jag tror det kommer fler flyktingar. Vi måste i alla fall hålla hög beredskap.

Jaime Corena, UPs vice ordförande, berättar under sitt sverigebesök att under årets första tio dagar mördades tio UP-medlemmar. Dödsskvadronerna tillkännagav i december en ny mordkampanj benämnd »svart jul». Den verkar de också ha genomfört, sade Corena.

Fredstrevare avvisas

I början av året har det talats mycket om en fredsuppgörelse mellan president Virgilio Barcos regering och gerillagruppern M-19. Union Patriótica stöder dessa fredsförsök och har uppmanat övriga väpnade grupper (FARC, ELN och EPL) att inleda en dialog med regeringen. Problemet är att Colombias militärledning bestämt avvisat alla fredstrevare. Corena framhöll att så länge den inställningen råder kommer våldet även mot den oövnade vänstern att fortsätta. Och fler fackligt aktiva, student-, arbetar- och bondeledare, progressiva präster, journalister och kulturarbetare massakreras.

140 dödsskvadroner

Extremhögerens beslutsamhet att sätta stopp för vad de kallar den pågående »sovjetiseringen» av Colombia bekräftades ännu en gång i mitten av januari. Då mördade en av de 140 kända dödsskvadronerna tolv medlemmar i en officiell undersökningskommission i provinsen Santander. Kommissionen, i vilken sex kriminalpolis och två domare ingick, var på resa i området för att utreda försvinnanden och mord på sammanlagt 41 personer under förra året.

JOCKE NYBERG

Bergens tysta folk

Bildreportage: Thomas Gustafsson

DET VAR majsen som innebar att de en gång kunde bygga upp sina stora civilisationer. Majsen som gick att lagra, majsen som gav en sådan avkastning att en del av befolkningen kunde göras sysslös och i stället för att arbeta med jorden bli en privilegerad prästkast.

MED RELIGIONEN som stöd och majsen som grund kunde imperier byggas.

PÅ DET KARGA höglandet under Andernas toppar lever fortfarande ättlingar till imperiebyggarna. Fast i dag lever de i armod, med enbart majs att äta. Tillgången idag är mindre än då.

DERAS KOLLEKTIVA bevattningsystem försvann när Columbus och hans efterföljare drog över landet. Och i spåret av erövrarnas mördande infördes det feodala systemet i stället för ett kollektivt. Med en mäktig godsherre i toppen i stället för prästerskapet.

IDAG MÖTER vi dem som dem som bergens tysta folk.

FÖR CENTRALAMERIKAS indianer är historien nästan exakt den samma som för inkafolket i Anderna. De lever kvar i högländerna utanför samhället. De imperier som deras förfäder en gång byggde finns också kvar. Men nu som pittoreska ruiner för nyfikna turister.

De fattigaste av de fattiga på den latinamerikanska kontinenten är indianerna. De som lever utanför samhället. Jordlösa. Den gamla kvinnan och hennes man tvingas tigga sig fram den sista tiden av sina liv.

– En gång hade vi en bit mark, odlade potatis och majs. Hade till och med höns och marsvin så kött fanns på bordet ibland, berättar mannen. Men så blev vi gamla. Olyckan var att vi inte hade barn. Utan barn som kan ta över arrendet och arbetsplikten hos godsherrn tvingades vi lämna det som varit vårt.

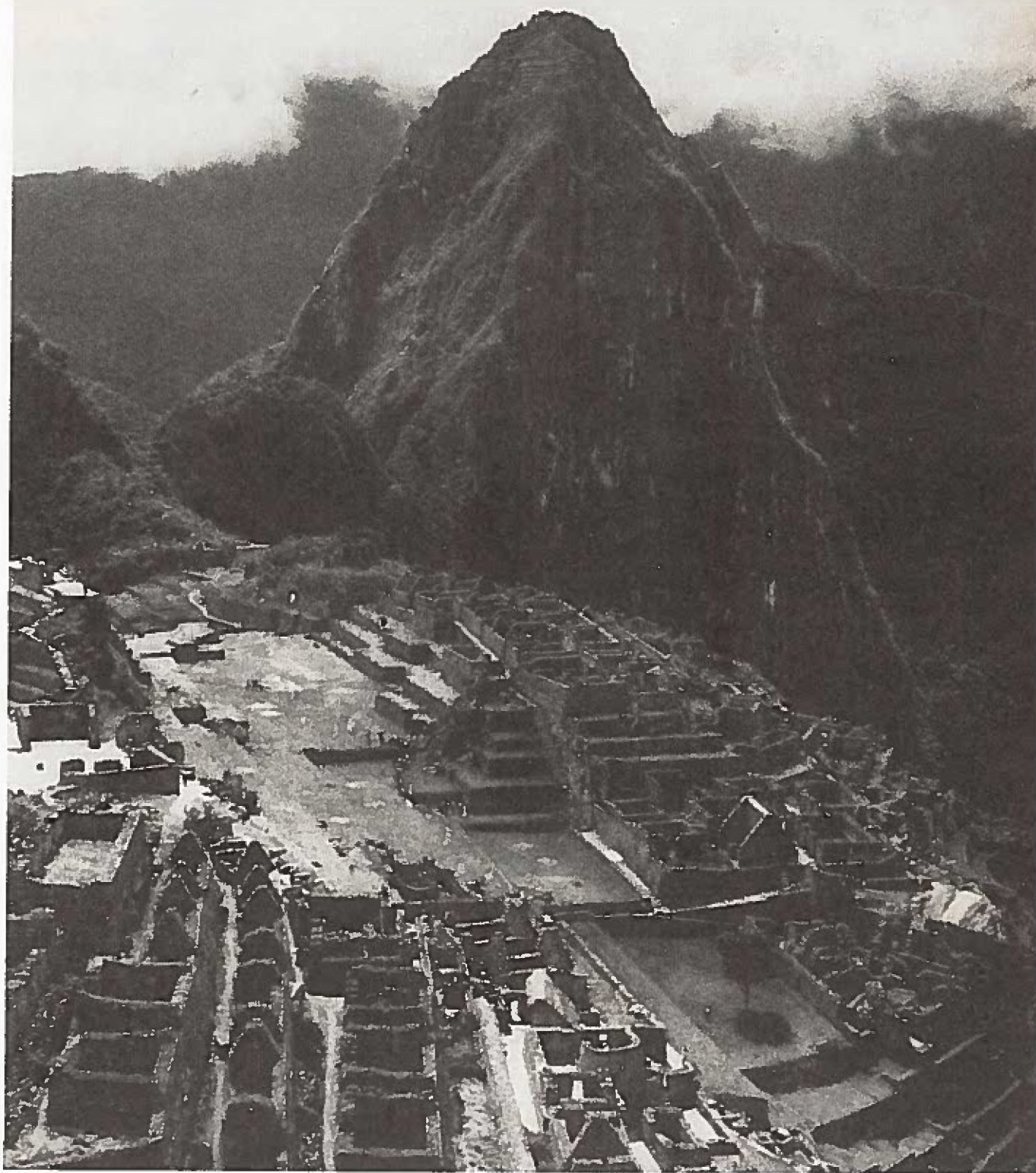

En gång ägde de sitt land

Barnen är det käraste. Barnen får all uppmärksamhet som går att ge, aldrig ser besökaren några hårda nyp eller hör några skarpa ord bland indianerna. De gånger barn får stryk i Latinamerika är det bland »latinos».

En gång byggde deras förfäder
imperier. Idag är ruiner allt som
återstår, Machu-Picchu i Peru är den
mest mytomspunna av dem alla.

I observatoriet kunde maya-prästerna beräkna tiden mer exakt än vi kan i dag med vår kalender. Platsen är Yucatan, Mexico.

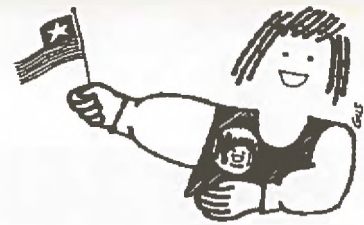

Barnen är kopior av sina föräldrar. Pojkarna bär poncho och hatt, flickan kjol och schalar som sin mor. Men klädesbruket är inte indianernas, utan togs upp till läns av spanjorerna under kolonialismens första tid.

Chile:

Dagbok: dec-jan

10 dec

Ricardo Lagos, PPD, kräver en folkomröstning om grundlagen. Sergio Onofre Jarpa, ordförande i högerpartiet Renovación Nacional, har samma åsikt.

Högerpartiet Avanzada Nacional utser Pablo Rodriguez till sin presidentkandidat. Rodriguez är grundaren av fascistorganisationen Patria y Libertad.

11 dec

Fyra ledare inom kommunistpartiet åtalas av regeringen bl a för »uppmaning till uppro», sedan de informerat allmänheten i samband med kallelsen till partiets femtonde kongress. De fyra åtalade är Mireya Baltra, José Sanfuentes, Guillermo Shering och Américo Zorrilla.

Ettusenfemhundra arbetare vid gruvan »El Teniente» inleder maskningsaktioner för högre löner.

Extremhögerns olika nationalist- och terroristgrupper samordnas i Nationella Antikommunistiska Styrelsen, Dinac. Där ingår bl a ACHA och Comando 11 septiembre.

14 dec

»Brotten mot de mänskliga rättigheterna under dessa femton år kan inte lämnas ostraffade. Vi önskar inte hämnd, men vi godtar inte någon »ursäkt». Vi vill att rättvisa skipas», deklarerar Copade (»Samverkan för Demokrati» bestående av 17 oppositionspartier)

15 dec

Koppargruvearbetarna fick en bonuslön, efter sina maskningsaktioner.

Transportarbetarna genomför en arbetsnedläggelse. Tjugofem arresteras och några avskedat.

Copade uttalar att den kommande demokratiska regeringen skall ogiltigförklara militärregimens privatiseringar av företag, om dessa fortsätter.

17 dec

Sekreteraren i det nybildade facket för »Pirquineros» (gruvarbetare), Wilson Valdebenito, hittas mördad, svårt märkt av tortyr.

Ett nytt parti bildas - Partido Unión Socialdemócrata, under ledning av Enrique Barra.

18 dec

Copade lägger fram förslag om sex grundlagsförändringar: bl a om hur grundlagsförändringar kan genomföras; val och sammansättning av parlamentet; avskaffande av artikel 8 (förbjuder marxistiska partier); förvar av politisk pluralism; möjlighet att avsätta de militära befälhavarna; återupprättande av folkets suveränitet samt försäkran om att de folkvalda kan utöva sina ämbeten utan restriktioner.

Författaren Isabel Allende återvänder efter fjorton år i exil.

Västtyskland protesterar mot att appellationsdomstolen i Chillán i södra Chile vägrar utse en undersökningsdomare angående Colonia Dignidad.

Den fackliga organisationen Coordinadora Nacional Sindical, CNS, upplöser sig och ansluter sig till CUT (landsorg).

22 dec

Kristdemokraterna och Renovación Nacional samtalar om reformer av grundlagen.

24 dec

MAPU-OC ansluter sig till PAIS.

27 dec

Kristdemokraterna och Copade enas om att utse en enhetskandidat till presidentvalen i december.

Inrikesministern går med på att träffa ledarna för Copade, under förutsättning att Luis Maira inte är med. Maira är ordförande för PAIS och ministern vägrar samtala med representanter för grupper som »inte respekterar de rådande statliga institutionerna».

28 dec

Copade avböjer inrikesministerns inbjudan och tar kategoriskt avstånd från beskrivningen av Luis Maira och PAIS.

29 dec

Förenade Vänstern, IU, avslutar året med ett stort möte i Teatro California i Santiago, där Clodomiro Almeyda är ende talaren.

30 dec

Militäre åklagaren Fernando Torres utnämns till Generalrevisor, och blir medlem i Högsta Domstolen, dvs motsvarigheten till Pinochet på det juridiska området.

Förre juntamedlemmen Gustavo Leigh kritiserar privatiseringarna.

31 dec

PS Almeyda och PS Nunez tillkännager en överenskommelse om valsamverkan.

Pinochet avslöjar att Chile och Sovjetunionen upprätthåller seriösa samtal i Schweiz, och att de båda länderna har indirekta handelsförbindelser med Mexiko som mellanhand.

Carmen Gloria Quintana uttrycker »smärta, indignation och oro», över att Fernández Dittus, det ansvariga befälet då en militärpatrull tände eld på Carmen Gloria och Rodrigo Rojas, döms till endast 541 dagars fängelse. (Rodrigo dog av skadorna.)

Skådespelarna Jane Fonda och Ricard Gere från USA uttrycker sitt stöd för de hotade chilenska artisterna.

2 jan

En tonåring målar politisk propaganda på en vägg i Arica i norra Chile, upptäcks av polis, flyr, och skjuts till döds av polisen.

3 jan

De fyra kommunistledarna fängslas (se 11 dec)

Lärarna protesterar mot avskedanden. Över 500 lärare har avskedats i början av sommarlovet. Sedan 1979 har 20 000 lärare avskedats.

4 jan

Oljearbetarna i Magallanes bildar strejkkommittéer och protesterar mot privatiseringen av det statliga oljebolaget Enap.

5 jan

Från höger, vänster och centrum kritiserar grundlagen. Alla är ense om att den måste ändras. Högerpartiet Renovación Nacional träffar inrikesministern och kräver reformer av grundlagen.

Tretusen gruvarbetare väljer sina fackliga ledare från oppositionspartierna.

9 jan

Chiles fiskeflotta paralyseras. Fetrinech, som organiserar fiskebåtsarbetare och sjöfolksförbundet Congemar hade uppmanat till en endagsstrejk för att protestera mot den nya fiskelagstiftningen.

Fiskelagen har mött motstånd från många håll. Den är ett led i privatiseringen, utförsäljningen av havet. Bestämmelserna till skydd för fiskebeståndet och mot förgiftningen av havet är helt otillräckliga liksom regleringen av småbåtsfiskarnas rättigheter och anställningstryggheten för arbetarna på de stora fiskefartygen. Congemar anklagar regeringen för att ha genomdrivit lagen bakom ryggen på vetenskapsmän, fiskare och företagare.

Strejken fick mycket stor omfattning i de flesta av Chiles fiskehamnar.

18 jan

Appellationsdomstolen ogiltigförklarar två av åtalpunkterna mot de fyra kommunistledarna. Kvar står åtalet för »förespråkande av våld».

20 jan

Fem mapucheledare skadas av polis som försöker hindra tvåhundra mapuches att återta jord som regimen konfiskerat.

21 jan

De fyra kommunistledarna släpps fria mot borgen.

24 jan

USA begär en internationell kommission för att utreda mordet på Orlando Letelier (Allendes Washington-ambassadör som mördades i en bombexplosion.)

27 jan

I Tocopilla i norra Chile upptäcks gravar med fjorton döda kroppar i stående ställning med skottskador och knivhugg. Liken är cirka 15 år gamla.

Patriotiska Fronten vad vill de?

För drygt fem år sedan bildades Patriotiska Fronten Manuel Rodriguez, FPMR. De har uppmärksammats i samband med attentat och väpnade aktioner. De genomförde ett attentat mot Pinochet i september 1986 och kidnappade överste Carreno ett år senare. FPMR är idag den grupp som drabbas hårdast av diktaturens förtryck.

I juli 1987 splittrades FPMR. »De kommunister som inte var överens med frontens taktik och strategi återvände till moderpartiet», förklarar Andrea Nunez, ansvarig för stödgruppen för FPMR i Stockholmsregionen.

»En grupp ville göra fronten till ett politiskt parti», säger Sergio Buschmann talesman för den andra riktningen inom FPMR.

Chilebulletinen har talat med dem båda, och med Gorki Carrillo. Han tillhör samma riktning som Andrea Nunez och är dess europarepresentant för anhöriga till de politiska fångarna.

Andrea Nunez beskriver FPMR som en politisk-militär organisation som identifierar sig med det chilenska folkets grundläggande behov. Man talar om det nationella patriotiska kriget och om att skapa förutsättningar för ett folkligt uppror.

– Det saknas en politisk-militär ledning i Chile, med ett program som kan leda till en total konfrontation och göra slut på diktaturen. FPMR och delar inom vänstern kan bilda en politisk-militär kraft av gerillakarakter, menar Nunez.

Hon vill inte tala om en kamp på kort sikt, för hon är medveten om att det är mycket svårt att störta diktaturen.

– För det första visar den politiska historien i Chile att folket är vant vid att på ett eller annat sätt finna lagliga vägar. För det andra finns efter dessa femton år ett tomrum, en total avsaknad av politisk ledning.

Folkomröstningen beskrevs i svenska massmedia som en seger för demokratin. Andrea Nunez vill inte hålla med om den bilden.

– Vi erkänner att det var en legitim seger, men den vanns inte genom kamp. Genom att rösta legitimerade man Pinochets grundlag från 1980. Och makten ligger ju fortfarande i händerna på dem som hade den före folkomröstningen.

Politiserat

Gorki Carrillo betonar att väpnad kamp är en förutsättning för att störta diktaturen, för en revolutionär utväg till folkmakt i Chile. Men skillnaderna gentemot Kuba och Nicaragua är stora.

– Vårt land är mer politiserat. Det innebär kanske en högre grad av politisk medvetenhet, men samtidigt är det

svårare att enas om hur den revolutionära kampen ska utvecklas.

Han pekar vidare på den ekonomiska koncentrationen till Santiago, gruvindustrin i norr och ursprungsbefolkningen mapuche i söder som några särdrag i Chile. Andrea Nunez påpekar att Chiles gerilla är urban.

– Det går inte att exportera revolutioner.

Svårigheterna att komma överens inom oppositionen, och inom vänstern, är ett allvarligt problem. Nunez menar att enheten börjar på basplanet, i aktioner och demonstrationer i bostadsområdena, inte hos de politiska topparna.

– Vi tror inte på politiska allianser. Vi har sett hur de misslyckats, upplösts och orsakat en väldig splittring inom oppositionen.

Hon tror inte heller att de politiska partierna är representativa för det chilenska folket idag.

– Partierna har inte lyckats kanalisera den spontana kamp som kommit till uttryck under de nationella protestdagarna. Än mindre har de lyckats skärpa den, öka medvetenheten och leda folket till ett alternativ.

Inom FPMR finns medlemmar från Kommunistpartiet, MIR, MAPU-Lautaro m fl. Ambitionen är att göra fronten till en nationell befrielsefront, där alla kan ingå, oavsett partitillhörighet. Splittringen av FPMR 1987 förklarar hon med att de kommunister som inte var överens med frontens taktik och strategi då återvände till moderpartiet.

Tidsinställd bomb

– Vi tvivlar inte på att de revolutionära krafterna kommer att samarbeta när situationen tillspetsas, för att bilda en folklig regering, framhåller Carrillo. När förhållandena klarnar kommer vi att stå tillsammans i den främsta stridslinjen.

Andrea Nunez tror att folkomröstningen har försvagat oppositionen.

– Men vi tror också på det chilenska folkets vishet. Besvikelsen som följer i spåren efter omröstningen kommer att omvandlas till en tidsinställd bomb av ökad medvetenhet.

För övrigt finns det redan idag många militärer som sympatiserar med FPMR, säger Andrea Nunez.

– Vi tvivlar inte på att delar av militären kommer att stå på vår sida när situationen tillspetsas.

Regimen desperat

Militäråklagaren Fernando Torres har synts nästan dagligen i TV och tidningar i sin jakt på FPMR:s medlemmar. Torres har haft i stort sett obegränsade befogenheter att utreda vad han vill och hur han vill. Han har fungerat mer som en inkvisitor än som advokat och använt brotts-

Manuel Rodriguez —

utredningar som förevändning för att försöka utrota FPMR.

— Torres är ett uttryck för hur desperat regimen är, menar Carillo. Sedan vi

kidnappat överste Carreno mobiliserade Torres polis och militär i hela Santiago, men trots detta massiva uppbåd kunde han inte finna Carreno.

FPMR lyckades sedan föra ut Carreno ur landet genom alla spärrar och släppte honom i Brasilien.

— Torres har mycket att stå till svars för inför det chilenska folket. Många fångar har intygat att han varit närvarande vid tortyr.

Buschmann: Fredlig lösning räcker inte

Sergio Buschmann var facklig ordförande för teaterförbundet vid kuppen 1973 och satt fängslad på Nationalstadion i Santiago. Han torterades svårt. Efter några år i exil, bl a i Sverige, återvände han till Chile och anslöt sig till den väpnade kampen. Han fängslades 1986, men lyckades fly efter ett år och lever för närvarande i exil.

Sergio Buschmann

— Vi är en stadsgerilla, säger Buschmann. Och en stadsgerilla kan inte gömma sig i skogarna, i grottorna, i ravinerna. Nej, vi måste gömma oss i husen. De chilenska arbetarnas bostäder är våra skogar och raviner.

När Sergio Buschmann ska sammanfatta FPMR:s första fem år lyfter han fram två förhållanden som särskilt viktiga: Det chilenska folket har ställt upp bakom FPMR och givit fronten sitt stöd, och

man har visat att diktaturen inte har monopol på vapnen.

De aktiva »rodriguisterna» finner man i alla åldrar, men mer än hälften är ungdomar, 14-18 år. Alla kommer inte från arbetarklassen.

— Det finns till och med barn från överklassen, påpeka Buschmann. Jag kommer själv därifrån.

USA-imperialismen hot

Utvecklingen i Chile kan inte ses isolerat från vad som händer i övrigt på den amerikanska kontinenten. FPMR ser USA-imperialismen som det största hotet mot Latinamerika. Från USA utformades militärkuppen. Från USA har diktaturen fått stöd. Från USA utrustas contras i Nicaragua, från USA får dödsskvadronerna i El Salvador sitt stöd.

— Vi måste tala i klartext. Vi tror inte att USA-imperialismen önskar fred. Det är positivt att USA deltar i nedrustningsavtal med Sovjetunionen, och fredssamtal på andra håll, men vi tror inte att de egentligen önskar fred. USA:s folk önskar fred, men inte Pentagon.

Buschmann förklarar att man måste förbereda sig för en situation liknande den i Nicaragua. Han är medveten om att så snart som man börjar återuppbygga landet kommer USA-aggressionen att riktas mot Chile på samma sätt som den riktat sig mot Kuba och Nicaragua.

— Någon har sagt: Stackars Latinamerika som är så nära USA och så långt från Gud. skrattar Buschmann sarkastiskt.

Brett uppror

Syftet med de militära aktionerna är att destabilisera diktaturen, att visa folket att det är möjligt att bilda folkets egen väpnade styrka och att övertyga om att man inte kan uppnå förändringar om man inte har vapen att försvara dem med.

— Men vi vill inte skapa falska illusioner genom att ställa upp en tidsplan för kampen, fastslår Buschmann. Kampen blir lång, för det gäller att en gång för alla oskadliggöra den chilenska högern som under mer än ett sekel har förtryckt det chilenska folket.

Den väpnade kampen, strejker, soppök och andra former av mobiliseringar ska tillsammans skapa förutsättningar för ett brett uppror. Enligt Buschmann var detta nära att lyckas 1986, men bromsades av högern och mittenpartierna.

— De blev rädda när de såg folkets styrka, och började istället att tala om folkomröstningen som vägen till demokrati.

Nästan alla chilensare deltog i folkom-

röstningen, men Buschmann vill inte se det som att folket skulle föredra en fredlig lösning framför en militär. Han menar att det handlar om en tradition.

Vårt folk har röstat sedan början av seklet. Allt som man tror kan bidra till att störta diktaturen används. Men om man ser folkomröstningen som det enda sättet att bekämpa diktaturen, då är det allvarligt.

Här framhåller han hur viktigt det är att samtidigt utveckla arbetarklassens väpnade styrkor för att kunna försvara vad man kan uppnå genom folkomröstningar eller val.

— Detta skedde inte 1970, konstaterar han.

Buschmann räknar upp fem organisationer som för en väpnad kamp — två grupper av MIR, Juventud Lautaro och två grupper av FPMR — men han vill inte förklara detta med att det skulle råda taktiska eller strategiska skillnader mellan grupperna. Olikheterna har mer ett historiskt ursprung, menar han.

Han respektar MIR, och beklagar att de inte nådde ut till hela folket.

— Olyckligtvis skulle Chile tvingas genomleva en militärkupp och diktatur för att inse att folket måste bevärna sig.

Splittringen utnyttjas

Splittringen av FPMR upplevde Buschmann inifrån fängelset. Det var smärtsamt, och han har inte velat orda mycket om det, bland annat för att diktaturen försökt dra fördel av splittringen.

— Vi vill inte vara ett politiskt parti, för vi tror inte att den chilenska vänstern behöver fler partier, säger han som förklaring till delningen.

Attentatet mot Pinochet 1986 lyckades visserligen inte med sitt uppsåt, men det lyckades i andra avseenden, menar Buschmann.

— Livvakten, som ansetts osårbar, skrek som fega hundar under bilarna: »Skjut inte!», och Pinochet själv flydde. För militären var detta något oerhört, att se sitt högsta befäl tvingas fly.

Efter attentatet ökade anslutningen till FPMR. Men även repressionen ökade. Många aktivister har fängslats, torterats eller dödat.

— Naturligtvis, så har det varit för alla ▶

► rörelser av denna typ. Det här är ingen västernfilm, där hjälten kan klara sig oskadd. Men det råder inget tvivel om att på lång sikt blir den politiska och militära segern vår.

Valförberedelserna förräderi

Efter folkomröstningen har många partier inom oppositionen presenterat presidentkandidater, och de förbereder sig för valen till parlamentet i slutet av året.

– De förräder folket, säger Buschmann med avsky. De talar inte om dem som dödade efter folkomröstningen. De erkänner inte att Pinochet vägrat göra några eftergifter. I stället är de beredda att låta sig väljas under beskydd av Pinochet.

Han ser positivt på Förenade Vänstern, PAIS (Breda Vänstersocialistiska Partiet), ja på vänstern som helhet. Huvudfrågan är att förkasta Pinochets konstitution från 1980. Sedan kan det skilja på vägarna man väljer.

– Vi vill inte kräva av någon att han tar avstånd från något som han tror är bra i kampen mot diktaturen. Men ingen ska heller kräva av oss att vi tar avstånd från den militära kampen.

Ny militärkupp?

Buschmann vill vara försiktig med att gissa vad som kommer att ske under detta år. Men han vill varna för möjligheten till en ny militärkupp.

– Denna armé dödade efter ett valresultat, för drygt femton år sedan. Varför skulle de inte göra det igen om de ser sin makt hotad?

BO LARSSON

Ill: Christer Themptander

Enligt vedertaget synsätt är utveckling liktydigt med export, och kultur är detsamma som import. Utifrån, från de stora metropolerna kommer, till skyhöga priser, de idéer och symboler som ger prestige och makt, medan billiga råvaror och billig arbetskraft bjuds ut på världsmarknaden.

Afrikanen Abdulrahman Babu berättade att Etiopien, där en miljon människor har dött av svält, håller på att sälja kött till England. Ekonomen Aloysio Mercadante papekade att Brasilien är världens fjärde exportör av livsmedel, medan två av tre brasilianare äter mindre än minimum.

BNP inget heligt

Utvecklingen, utvecklingen utåt, ljuger om de vansinniga motsägelserna i de abstrakta tabellerna och i den fetischism som omger de små siffrorna. Davison Budhoo, som avgått från sin höga post inom Internationella Valutafonden, IMF, gjorde oss uppmärksamma på riskerna med att betrakta vissa ekonomiska index som heliga, till exempel bruttonationalprodukten. BNP. Nigerias BNP är, i förhållande till befolkningstalet, fyra gånger så hög som Tanzanias, men Tanzania har färre analfabeter och lägre barnadödlighet än Nigeria, man har högre medellivslängd, flera sjukhusplatser och flera kvinnor på universitetet.

Jesuitpater Xavier Gorostiaga visade oss övertygande att den våldsamma och desperata krisen i Centralamerika utbröt i en region som sedan 1950 till 1978 hade uppvisat den högsta ekonomiska tillväxttakten i världen. Under dessa 28 år hade Centralamerika, i statistiken, den kraftigaste regionala utvecklingen i mänsklighetens historia.

För statistiken går det bra, men för människorna går det dåligt.

Hjälpen som stjalper

Den som skapar en sjuk, säljer medicinen. Det är en tvivelaktig medicin, denna aderalättning som påstås bota anemi. Medikametet är ett annat namn för sjukdomen: nya lån används för att betala de gamla, och skulden fördubblas på ett mystiskt sätt. Mellan 1975 och 1985 betalade Brasilien mycket mer än det fick, men 1985 var Brasilien skyldigt nio gånger mer än 1973. Citybank, som har 6 procent av sina investeringar i Brasilien, får 25 procent av sin totala vinst i världen från Brasilien.

I Argentina och Mexiko hänför sig större delen av utlandsskulden till pengar som aldrig ens kommit in i länderna. Pengarna dunstade bort, på ett magiskt sätt, medan de ännu var på väg.

På tal om bankirernas jonglörskonster, beskrev Paulo Schilling ett typiskt skatteparadis, den lilla ön Gran Canaria i

Om bankirers jonglörskonster

Latinamerikas makthavare tror inte på reformer för att jämna ut bordorna för de breda massorna. I stället flyr de med lånat kapital till diverse skatteparadis eller placerar det i fastigheter och aktier i industrivärlden, alltmedan Internationella Valutafondens och andra penningutlånares teknokrater hotar de fattiga med ytterligare åtstramningar.

— För svält, arbetslöshet och misär finns ansvariga med namn och adress, sade Eduardo Galeano inför Folkens Stående Tribunal. Den sammanträdde i Västberlin samtidigt med Valutafondens möte där i oktober -88.

Karibiska sjön, som har 21 000 invånare: här opererar 17 500 multinationella finansbolag.

Alla vittnesmål som vi lyssnat till här i Västberlin har varit samstämmiga i att utpeka Valutafonden och dess tvilling Världsbanken som pesten och koleran: skuld till penningvärdets urholkning, nedpressandet av lönerna och av folkets levnadsstandard, avskaffandet av den allmänna hälsovården och utbildningen, liksom utplåningen av natur och miljö.

Bara kuggar

Men de rika länderna brukar använda sig av IMF för att kasta stenen och gömma handen. Och ofta brukar regeringar i Tredje världen hänvisa till denne superpappa för att rättfärdiga sin maktlöshet: »Valutafonden tillåter oss inte ...». För såväl den ene som den andre tjänar IMF som ett perfekt alibi.

»Det är hela systemet som ligger i stöpsleven, inte bara dess enskilda finansinstitutioner», varnade Yash Tandon från Zimbabwe. I själva verket är IMF och Världsbanken bara kuggar i ett världsomfattande maktmaskineri. Detta system håller på att spela rysk roulette på ett farligt sätt, man stjälar med ena handen mycket mer än man lånar ut med den andra.

Ojämlig handel

I sin rapport av den 16 augusti, 1987, fastslår FN:s Generalsekreterare att de fattiga länderna under 1986 hade förlorat 94 000 miljoner dollar i försämrade priser i sin handel med de rika länderna. Produkterna från den så kallade Tredje världen får idag på den så kallade världsmarknaden de sämsta priserna under de senaste femtio åren.

Ja, IMF är ett instrument. 150 länder är medlemmar, men de tio rikaste länderna i världen har över hälften av rösterna. Den internationella storfinansien är ett maktmonopol, en nordens diktatur över södern.

»Halta grisar»

Men detta att vara instrument, i ett större systems tjänst, fritar inte från ansvar. Teknokratin brukar åberopa oansvarighetens privilegium. Teknikern, teknokraten, försöker att framstå som »den halta grisen».

Och ändå, även om det inte framgår uttryckligt i målbeskrivningen att rikedom skall koncentreras, att fattigdomen skall fördubblas och den nationella suveräniteten vingklippas, så är det allt detta det handlar om. Och även om

försvinnanden och tortyr inte nämns i justeringsplanerna, så är det likväl just det som blir det naturliga resultatet.

Ansvariga finns

De som programmerar nedskärningen av lönerna är inte oskyldiga till den påföljande repressionen mot arbetarrörelsen. Internationella valutafondens recept kräver sitt pris i blod och eld, och teknokraterna är i denna mening medlemmar i samma grupp som utför tortyren, bödlarnas och hemliga polisens. Jag tror att det är på plats att påminna om att de ansvariga finns bland tekniker och vetenskapare.

Låt mig till slut, och med tillbörlig respekt för alla olikheter, påpeka en tillfällighet, som kanske är signifikativ: detta möte, vårt möte, hålls på en plats bara några få meter från det ställe där Joseph Mengele, för mindre än ett halvt århundrade sedan, i vetenskapens namn utförde sina experiment, på barn som hämtats ur koncentrationslägren.

EDUARDO GALEANO
författare

Övers: Ingvar Enghardt

José Santos Millao

MAPUCHE-INDIANER ARRESTERADE

Den 20 januari rapporterades att fem mapuches skadats när de försökte återta sin mark. Den nationelle ordföranden för Ad Mapu, José Santos Millao, skottsbadades och fördes till sjukhus, åtalad för bl a våld och olaga intrång. Ytterligare 16 mapuches arresterades.

Dramat utspelades när polisen slog tillbaka 200 mapuches som försökte återerövra sina förfäders mark i Purén i södra Chile. En ledare för Ad Mapu förklarade att aktionen berodde på myndigheternas ovilja att behandla otaliga petitioner om lagfarter för jord som tillhör mapuches och som konfiskerats av myndigheterna.

I nr 2/86 av Chilebulletinen finns en intervju med José Santos Millao »De stjäla vår bästa jord». Hör av dig till Chilekommittén så får du numret gratis.

NYKOMLING I DEN CHILENSKA PARTIFLORAN

Förra året bildades ett nytt oppositionsparti i Chile - De Gröna - efter att ha funnits som ekologisk rörelse under ett par år.

Det berättar Sylvia Gálvez, som är en av partiets vice ordföranden, och understryker att det är ett oberoende parti som inte bildats på initiativ av miljöpartierna i Europa.

Chilebulletinen träffade Sylvia Gálvez under ett par kvällstimmar i samband med att hon nyligen besökte Sverige.

Miljöproblemen i Chile är allvarliga. Luftföroreningarna i Santiago är bland de värsta i världen. Utsläppen i haven har en skrämmande omfattning.

- Om alla visste vad de badade i skulle de inte våga sig ut i vattnet, säger Sylvia

»CARMENGATE»

Kristdemokraterna i Chile har skakats av interna motsättningar. De har gällt vem som skulle utses till partiets presidentkandidat inför oppositionens försök att enas om en enda kandidat till valet i december.

Meningen var att partistyrelsen skulle nominera kandidaten. Därför riktades uppmärksamheten mot partikongressen före jul och valet av ny partistyrelse. Men vem hade egentligen rösträtt?

Eftersom partiet varit förbjudet under femton år var medlemsregistret inte aktuellt. I stället kunde man gå efter vilka som skrivit under för att få partiet registrerat och lagligen godkänt sedan den nya lagen om politiska partier kom i början av 1987.

Tidigare krävdes att medlemmarna varit aktiva inom partiet under en längre tid för att få rösträtt vid kongressen. Mer än 35 000 skrev under för att registrera partiet men samtliga uppfyllde inte detta aktivitetskrav.

Något skumt

Under kongressen diskuterades denna fråga livligt av anhängarna till partiordföranden Patricio Aylwin å ena sidan och Gabriel Valdés och Eduardo Frei å den andra. Det förekom också så skumma saker att man talade om ett »Carmengate» (partiets högkvarter ligger på gatan Carmen).

Anhängarna till Valdés fick uppgifter om att det försiggick något underligt i rummet där medlemsregistret förvarades. Några av dem begav sig dit, men fick beskedet att tillträde var förbjudet. En av dem gick då ut på balkongen och kunde därifrån se hur två män gömde sig under bordet inne i rummet där registren fanns.

Detta, tillsammans med uppgifterna om förfälskning av namnteckningar, flerdubbla registreringar av samma person och ändringar av datum för inträde i partiet, har skapat stora motsättningar inom partiet. Hur skulle man kunna möta det chilenska folket med löften om demo-

krati och rättvisa när man på sin egen partikongress agerar lika smutsigt som diktaturen?

Samförstånd med högern

Det lugnade ner sig något, och till slut nominerades ändå Patricio Aylwin som kristdemokraternas förslag till oppositionens presidentkandidat. Han företräder en konservativ linje, »förnyelsen», som vill nå samförstånd med högern och fortsätta en traditionell marknadsekonomi, med endast smärre justeringar av militärens ekonomiska politik.

Aylwins linje är i majoritet inom partiet. De har betydande kontakter utomlands och stöds av konservativa sektorer inom katolska kyrkan.

Splittring

Mot detta står de »progressiva», som söker samförstånd med vänstern inom demokraternas ramar. De utgör ingen enhetlig grupp och kan inte uppvisa någon självklar ledare. De förenas mer av en vilja till solidarisk ekonomi än av ett konkret handlingsprogram.

Ungdomen inom partiet är emot Aylwin. Även de flesta sociala ledare är lokalplanet som inte är partimedlemmar, motsätter sig Aylwins konservativa linje. Splittringen inom partiet är alltså en verklighet. »Det hålls thop endast av samma postgiro», uttrycktes det skämtsamt av en politisk kommentator.

Gálvez, och förklarar att den gradvisa försämringen gör att folk vänjer sig. De ser inget samband mellan sjukdomar i luftvägarna och föroreningen av miljön.

- De bilar som importeras, från framför allt Japan, har så dålig avgasrening att de inte skulle godkännas i Europa. Men i Chile kan de säljas, eftersom de är så billiga.

De Gröna är mycket kritiska mot de traditionella partierna. De är emot våld i alla former. De är också emot Pinochets grundlag från 1980, men menar att man bör utnyttja det utrymme den ger för att som parti nå ut till folket med sin information.

En av de viktigaste frågorna gäller de mänskliga rättigheterna. Här tror Sylvia Gálvez emellertid att kristdemokraterna är beredda att gå långt i kompromisser med militären.

- Bakom varje kandidat från kristdemokraterna står ett transnationellt bolag, påpekar hon självklart.

Vidare anser hon att det är vansinne att så snart efter folkomröstningen börja tala om presidentkandidater.

- Vi menar att det var rätta ögonblicket för folket att ge sig ut på gatorna omedelbart efter segern, den 6 oktober, men de stora partierna, främst kristdemokraterna och PPD, motarbetade en sådan mobilisering av folket.

Chile - solidaritet
Nº 111 dödsstraff!

Chile - solidaritet
Gaston Villaman Gitarrespelaren

GRATTIS
Anita Dorazio

Hej! Ni har väl sett våra nya
vackra brevmärken i färfärg?
En karta med 24 märken, flera
olika motiv, kostar bara 12 kr.

Beställ från Chilekommittén
Box 622
101 28 Stockholm

som fått stipendium ur Tage Danielssons
minnesfond på 12 000 kr för sitt outtrött-
liga arbete för asylsökande flyktingar!
Det är ett utomordentligt tuftt men så
viktigt arbete hon och de andra i Asyl-
kommittén uträttar. Tack för att ni finns!

HAN RÄDDADE ROM

Pinochet berättar i en intervju för
tidningen Le Monde om den romerske
diktatorn Cincinato, som sedan han
dragit sig tillbaka, åter kallats av folket
för att rädda Rom. Pinochet förvränger
denna historia för den ska passa in på
honom själv, som ett hot om att han ska
ta makten igen om »dessa herrar politiker»
inte styr landet som han vill.

PAIS - ett instrument för vänstern

Ett nytt chilenskt vänsterparti bildades
den 17 november: PAIS, Partido Amplio
de Izquierda Socialista; Breda Vänster-
socialistiska Partiet.

Det är ett så kallat instrumentellt parti,
ett samarbetsparti inför parlaments-
och presidentvalen i december i år. Avsikten
är att kunna samla bl a de förbjudna
vänsterkrafterna under en laglig organisa-
tion.

I PAIS' styrelse sitter medlemmar från
Kristna Vänstern, PS Almeyda, Socialde-
mokratiska Radikalpartiet (PRSD) samt
»oberoende» från socialistiska och kom-
munistiska sektorer och från CODEPU
(organisation till försvar för de mänskliga
rättigheterna).

Övriga partiet som deltog i bildandet
av PAIS var Kommunistpartiet och MIR
Gutierrez. Senare har även MAPU-OC
anslutit sig.

PAIS har registrerat sig och samlat
ihop tillräckligt antal namnunderskrifter
för att kunna bli lagligt godkänt som
parti.

UPPHÄV VISUMTVÄNGET

Från 1 januari 1989 råder visumtvång
för chilenska medborgare som vill komma
till Sverige.

Hans Göran Franck (s) har tillsammans
med några partikamrater väckt en motion
till riksdagen om att visumtvänget snarast
hävs.

De pekar i motionen på att diktatur-
regimen i Chile består med godtyckliga
arresteringar, tortyr och trakasserier.
Viseringstvång bör inte användas som ett
medel att motverka asylinvandring. Även
den som inte kan få visering är berättigad
att söka asyl i Sverige.

Vidare framhålls att det inte är för-
enligt med utlänningslagstiftningen att
en ambassadtjänsteman ska kunna på-
verka möjligheten att söka och få asyl
i Sverige.

PINOCHET
UTVISSLAD

Pinochet shopper i ett nytt köpcentra i
Santiago. Det dröjer inte många minuter
innan alla andra som är där för att handla
-över tre tusen- börjar vissla ut honom
och ropa: Och han ska falla! Pinochet av-
bryter sina inköp och avlägsnar sig snabbt
tillsammans med sina livvakter.

CANCIONES DE MIKAEL WIEHE presentado de Henry Engler y Ricardo Collazzo

Jag har i några veckor haft nöjet att
lyssna på en kassett med ovanstående
titel. Det är ett urval av Mikael Wiehes
mest kända låtar som t ex »Flickan och
kråkan», »Titanic», »Victor Jara» och
»Soweto».

Om jag först ska försöka analysera
lite så är de flesta arrangemangen ganska
trogna kopior av originalet med kanske
ännu lite mer av synt-känsla. Själva ljudet
känns i vissa låtar dessutom lite tunt,
kanske beroende på att bra ljud tyvärr är
väldigt kostsamt.

Sedan tycker jag att om man lutar sig
tillbaka och lyssnar lite mer med hjärtat
och mindre med hjärnan så är det första
som slår en att många av låtarna känns
mer äkta på spanska än på skånska!
(Och då menar jag inte bara språket, utan
även framförandet)

Då kanske ni tänker »Aha, Victor
Jara...» men den gör inget särskilt intryck.
Däremot gör framför allt »Flickan och
kråkan» och »Soweto» det.

Det här är en inspelning som absolut
gör Mikael Wiehes sånger rättvisa (och
ibland lite till). En del av äran tillfaller
absolut den fina översättningen.

Översättningen är gjord av Henry
Engler. Inspelelingen är gjord av AMTRA
MUSIK, Box 286, 201 22 Malmö, tel
040/798 89.

Denna inspelning kan rekommenderas.
Förutom att den är ett sätt för spansktal-
ande att tillgodogöra sig Mikael Wiehe
så fungerar den också bra som ett annor-
lunda sätt för svenskar att återuppliva
några av hans bästa låtar.

CHRISTER SCHAPIRO

Chilebulletinen INDEX 1988

CHILE

Nr 1/88

Handeln med Chile:

Skogsindustrin profiterar på förtrycket

De försvunna i Chile:

Anhörigas kamp fortsätter

Återvända - underbart och svårt

Nr 2/88

Nej! till fortsatt diktatur

Folkomröstningen - fakta och åsikter

Folkbildning som politiskt vapen

El Canelo invigd (nystartad folkhögskola)

Folkets Hus i Chile

Santiago 8 mars

Diktaturen inifrån (Teleandlisis, video)

Colonia Dignidad - en tysk relik i Chile

Nr 3/88

Spänningen stiger inför folkomröstningen

Stefan de Vylder: Chile - 15 år av diktatur

Med Chiles studenter på volontärarbete
Chilehandeln slår rekord

Ska Konsum gå i spetsen för Chilebojkotten?

Så farligt lever de! (fruktplockare i Chile)

Chile crea (kulturmanifestation)

Nr 4/88

Humor och enighet bakom segern

Generalen och fienden... (röster om utgången av folkomröstningen)

Så röstade man - och vad har hänt sedan?

Äntligen hemma! (åter från exilen)

Än har diktaturen inte fallit

CUT (landsorganisationen) återuppstår

Paloma - «cantora pobladora»

Finska Outokumpu och chilekopparna

Dokumenterar Chile (videogrupp i Sverige)

Byskolan i Maitén

COLOMBIA

Nr 1/88

Ny »violencia» i Colombia?

GUATEMALA

Nr 2/88

Trots »demokratin»: Rädslan styr

NICARAGUA

Nr 1/88

Resebrev från Nicaragua

Nr 3/88

Volontär i Managua

Nr 4/88

Brev från Nicaragua: Efter orkanen Juana

ALLMÄNT

Nr 1/88

USA-Världspolis på fall?

SVERIGE

Nr 3/88

Varbergs Chilekommitté

Nr 4/88

11 september i Sverige

KULTUR

Nr 1/88

Drogenes på Manhattan (om poeten Jesus Ortega)

Nr 2/88

Te Deum i Katarina (uruppförande av musik- och diktverk)

RECENSIONER

Nr 1/88

Monica Zak: Rädda min djungel

Nr 2/88

Lästips: Latinamerikansk litteratur

Nr 3/88

Tyrannen Banderas: kring en aktuell bok av Ramón del Valle Inclán

Nr 4/88

Lars Bildt: Om chilinare

Och så 1989 ...

... ett viktigt år för Chile!

Stroessner i Paraguay har fått packa ihop. Ska Pinochet – av allt att döma den siste kvarvarande militärdiktatorn i Latinamerika – göra honom sällskap till historiens avskrädeshög?

Följ händelserna så nära som möjligt!

Prenumerera på Chilebulletinen!

Bara 50 kr för 4 nr/år.

Ja, jag vill prenumerera på 4 nr av Chilebulletinen för 50 kronor

Namn: .....

Adress: .....

Postadress: .....

Skicka talongen till
Chilekommittén
Box 622
101 28 Stockholm